

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie

Konin, 30 marca 2026 r.

ON-HK.9020.272.2026

Sprawę prowadzi: Sylwia Szymańska
63 220 99 08
sylwia.szymanska@sanepid.gov.pl

Wójt Gminy Stare Miasto
ul. Główna 16 B
62-571 Stare Miasto

dotyczy: **ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2025 r. na terenie Gminy Stare Miasto**

Na podstawie § 23 ust. 1, ust. 2, ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1 i ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącej kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonuje oceny obszarowej jakości wody na terenie gminy **Stare Miasto** wraz z szacowaniem ryzyka zdrowotnego.

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej, do budynków użyteczności publicznej oraz do budynków zamieszkania zbiorowego (Tabela nr 1)

Tabela nr 1.

L.p.	Producenci wody	Wielkość produkcji wody dostarczanej od producenta (w m ³ /d)	Sposób uzdatniania wody na terenie gminy	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)
1.	Zakład Usług Wodnych Sp. z o. o. w Koninie, ul. Nadbrzeżna 6a	1750,3	<ul style="list-style-type: none">- Napowietrzanie,- Filtracja w filtrach zamkniętych, wypełnionych złożem żwirowym,- Dezynfekcja stała chemiczna	10,999

Na terenie gminy nie ma zarejestrowanych indywidualnych ujęć dostarczających wodę w ramach działalności gospodarczej lub do budynków użyteczności publicznej czy budynków zamieszkania zbiorowego.

2. Wodociągi publiczne zaopatrujące gminę Stare Miasto

W 2025 r. mieszkańców gminy Stare Miasto zaopatrywały 3 wodociągi publiczne:

- Żychlin,
- Lisiec Wielki,
- Żdżary

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Koninie
ul. Stanisława Staszica 16 | 62-500 Konin
tel. 632439052
Oddział Nadzoru | ul. Zygmunta Noskowskiego 4 | 62-510 Konin
tel. 632439051
sekretariat.psse.konin@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE: PL-82979-14657-FSUHE-30
BDO: 000134441

dostarczające zbiorowo wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Wodociągi te stanowią własność Gminy, a administruje nimi Zakład Usług Wodnych Sp. z o. o. (ZUW) z siedzibą w Koninie.

3. Jakość wody w poszczególnych wodociągach, sposób jej uzdatniania i dezynfekcji

Ludność gminy Stare Miasto zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia z ujęć wód podziemnych na podstawie ważnych pozwoleń wodnoprawnych; dla których ustanowione są strefy ochrony bezpośredniej. Proces uzdatniania wody polega głównie na napowietrzaniu, filtracji (wodociąg publiczny Lisiec Wielki, Żdżary) w filtrach zamkniętych, wypełnionych złożem żwirowym. 1 obiekt (Żychlin) nie jest wyposażony w urządzenia uzdatniające. Dodatkowo woda poddawana jest dezynfekcji w sposób ciągły podchlorynem sodu.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2025 r. na terenie Gminy Stare Miasto realizowane były w ramach:

- kontroli urzędowej, prowadzonej przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie 2 monitoringów grupy B i 8 monitoringów grupy A dla wodociągu publicznego Żychlin oraz 1 monitoringu grupy B i 4 monitoringów grupy A dla pozostałych dwóch wodociągów;
- kontroli wewnętrznej, wykonywanej przez Zakład Usług Wodnych Sp. z o. o. w Koninie zgodnie z ustalonym z PPIS w Koninie harmonogramem poboru próbek wody na 2025 r. w zakresie:
 - 2 monitoringów grupy B i 8 monitoringów grupy A dla wodociągu publicznego Żychlin oraz 1 monitoringu grupy B i 4 monitoringów grupy A dla dwóch pozostałych wodociągów;
 - dodatkowych badań mikrobiologicznych (liczba bakterii grupy coli i liczba bakterii *Escherichia coli*) oraz chemicznych (żelazo i mangan) dla wodociągu Lisiec Wielki i Żdżary;
 - monitoringu substancji promieniotwórczych.

Ocena jakości wody oparta jest o wyniki badań próbek pobranych w punktach zgodności tj. punktach czerpalnych wyznaczonych przez zarządcę wodociągów w stosunku do których deklaruje spełnienie obowiązujących wymagań (Tabela nr 2)

Tabela nr 2.

Lp.	Nazwa wodociągu publicznego	Wielkość produkcji wody (w m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	Końcowa roczna ocena jakości wody w 2025 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych/zalecanych parametrów
1.	Żychlin	1008,6	7,009	warunkowo odpowiada wymaganiom	Mangan (206 dni) Żelazo (7 dni)
2.	Lisiec Wielki	300,8	1,785	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono
3.	Żdżary	440,9	2,205	odpowiada wymaganiom	Nie stwierdzono

4. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów

Przeprowadzone badania jakości wody wodociągu publicznego **Żychlin** wykazywały **przekroczone stężenie manganu oraz przekroczony parametr stężenie żelaza.**

Stężenie manganu nieznacznie przekraczało wartość określoną w obowiązującym rozporządzeniu: w styczniu (54-76 µg/l), lutym (55 µg/l), marcu (52 µg/l), kwietniu (51 µg/l), maju (60 µg/l), lipcu (52-63 µg/l- powtórny pobór dla wyniku stężenie manganu 63 µg/l w ramach kontroli wewnętrznej wykazał wynik 58 µg/l), październiku (58 µg/l).

Wynik badania wody wykonany w ramach kontroli urzędowej w 1 punkcie poboru w zakresie monitoringu grupy B wykazał przekroczony parametr żelazo (236 µg/l). Kolejny pobór w ramach kontroli urzędowej (w SUW i 5 pkt na sieci) nie wykazał ponownego przekroczenia.

Mangan: obok żelaza należy do najczęstszych zanieczyszczeń wód podziemnych, do których przenika z warstw geologicznych. W trakcie ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody dochodzi do wytrącania się manganu w formie nierozpuszczalnych osadów czarnej barwy. Osady te odkładają się na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. W wyniku gwałtownych zmian warunków przepływu i ciśnienia w instalacji osady te mogą ulegać okresowemu naruszeniu i zerwaniu, przyczyniając się do wzrostu stężenia manganu w wodzie i w konsekwencji negatywnie odbieranych przez konsumentów zmian organoleptycznych wody, głównie wzrostu jej barwy i mętności ale także smaku i zapachu. Nie wiąże się to z bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia ludzi, gdy wzrost stężeń manganu nie osiąga znacznych i bardzo wysokich wartości, w szczególności gdy nie przekracza 400 µg/l.

Żelazo: żelazo zawarte w wodzie sprzyja wzrostowi bakterii żelazowych, które czerpią energię z jej utleniania, przyczyniając się do powstawania mazistych osadów wewnątrz przewodów wodociągowych. Ponadto obecność żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia może świadczyć o nieprawidłowościach w instalacji wodnej (np. korozji stalowych i żeliwnych rur wodociągowych), które tworzą możliwość osadzania się w urządzeniach wodociągowych i przenikania do wody innych substancji.

5. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na obszarze gminy

Nie odnotowano przypadków chorób wodozależnych, nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

6. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W 2025 r. dla wodociągu publicznego Lisiec Wielki i Żdźary prowadzone były po 2 postępowania administracyjne w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zakończone wydaniem decyzji stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Dla wodociągu publicznego Żychlin w styczniu 2025 r. wydano upomnienie, a w lutym 2025 r. postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia wraz z tytułem wykonawczym do wykonania obowiązku dotyczącego doprowadzenia jakości wody z przedmiotowego wodociągu w zakresie manganu do jakości zgodnej z obowiązującymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Postanowieniem wydanym w kwietniu 2025 r. PPIS w Koninie zawiesił w całości postępowanie egzekucyjne wszczęte wobec ZUW Sp. z o. o. w Koninie w terminie do 31.12.2025 r.

Dla omawianego wodociągu obowiązywała wydana przez PPIS w Koninie 13.03.2025 r. decyzja Nr Z-M/ON-HK/213/2023 stwierdzająca warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przy zawartości manganu do 60 µg/l z terminem obowiązywania do 31.12.2025 r.

Z uwagi na badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które wykazały przekroczenie parametru mangan wydano dwie decyzje opłatowe w marcu i wrześniu 2025 r.

PPIS w Koninie 13.03.2025 r. wydał komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w związku z przedłużeniem wykonania powyższej decyzji.

7. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne

W wodociągach publicznych Lisiec Wielki i Żdźary nie zachodziła potrzeba prowadzenia działań naprawczych.

Z uwagi na przekroczenia parametru mangan i przekroczenie parametru żelazo w wodzie wodociągu publicznego Żychlin administrator podejmował działania naprawcze polegające na płukaniu sieci wodociągowej, co doraźnie przynosiło poprawę jakości wody. Ponadto realizowana była budowa SUW w miejscowości Stare Miasto przy ul. Rumińskiej, do której podłączono część odbiorców sieci wodociągowej Żychlin – w celu zmniejszenia obciążenia SUW, która nie posiada urządzeń uzdatniających. Z uwagi na brak możliwości technicznych modernizacji SUW Żychlin w planach inwestycyjnych gminy Stare Miasto uwzględniono środki na rozpoczęcie procesu inwestycyjnego budowy nowej SUW w Żychlinie.

8. Zgłaszane interwencje na jakość wody, stan sanitarny Stacji Uzdatniania Wody

W 2025 r. nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie interwencji dotyczących nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z obszaru Gminy Stare Miasto.

Przeprowadzono 3 kontrole w zakresie stanu sanitarnego Stacji Uzdatniania Wody w m. Lisiec Wielki, Żdźary, Żychlin z uwzględnieniem stanu sanitarnego studni, urządzeń wodociągowych i zbiorników wody uzdatnionej, pomieszczeń SUW w tym chlorowni, procesów dezynfekcji wody, prac konserwacyjno-remontowych a także terenu SUW, przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, oraz sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych (dla wod. publ. Żychlin).

Dla wodociągu publicznego Żychlin w wyniku kontroli stwierdzono wykonanie zaleceń pokontrolnych wydanych podczas kontroli obiektu w 2024 r.

Dla wodociągu publicznego Lisiec Wielki stwierdzone podczas kontroli uwagi dotyczyły głównie stanu sanitarno-technicznego tj. powierzchni urządzeń uzdatniających oraz łączącej je armatury, powierzchni podłogi, ścian oraz kratki ściekowej w pomieszczeniu chlorowni, powierzchni sufitu w hali filtrów.

W protokole kontroli wyznaczono termin poinformowania PPIS w Koninie o sposobie i terminie realizacji zaleceń. ZUW Sp. z o. o. w Koninie wyznaczył przedmiotowy termin do końca 2026 r.

9. Wnioski

W 2025 roku mieszkańcy gminy Stare Miasto byli zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz wolną od substancji chemicznych w ilościach

zagrożających zdrowiu. Woda przeznaczona do spożycia przez konsumentów nie stanowiła ryzyka dla ich zdrowia.

Prowadzony w 2025 r. nadzór nad obiektami wodnymi **wskazuje na konieczność rozwiązania problemu pojawiającej się okresowo ponadnormatywnej zawartości manganu** zarówno w wodzie wychodzącej z SUW Żychlin, jak i w wodzie u odbiorców. Zrealizowana budowa SUW w Starym Mieście ma docelowo odciążać SUW w Żychlinie poprzez przełączenie części mieszkańców gm. Stare Miasto w sieć nowego wodociągu. Ponadto planowane jest rozpoczęcie procesu inwestycyjnego budowy nowej SUW w Żychlinie.

Zastępca Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego w Koninie
Roman Wojskunowicz

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymuje:

1. Adresat
AE:PL-37678-11202-GBSCF-22